

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és eszlörtörkÖn.

Hirdetések és előfizetések fÖlvételnek a egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Parthes könyv- és könyvmdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytÖzsdéjében, valamint hirdetések s nyilttéri közlemények egy a fÖvárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban.

Egy szám 10 kr.

ELÖFIZETÉSI DÍJ.

helyben hához hordva:
Egész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 " "
Negyed évre . . . 2 " "

Vidákra póstán küldve:
Egész évre . . . 9 frt.—kr.
Fél évre . . . 4 " —50 kr.
Negyed évre . . . 2 " —25 kr.

Néptanítóknak helyben:
Egész évre . . . 6 frt.—kr.
Fél évre . . . 3 " —"
Negyed évre . . . 1 " —50 "

Néptanítóknak vidéken:
Egész évre . . . 7 frt.—kr.
Fél évre . . . 3 " —50 "
Negyed évre . . . 1 " —75 "

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal:

Sötét s omdenes utca sarkán, Hofeneder-féle házban, havá minden a lap szemléi részét illető közlemény, az előzetesek és hirdetések is küldendők.

Bérmmentelen leveleknek fogadtatnak el. Kéziratok nem adtnak vissza.

Szerkesztővel értekezhetni: d. e. 11 óratól 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

A szerb nemzeti egyházi kongresszusi választások.

A szerb nemzeti szabadelvű párt lobogói mindenütt győzelemmel kerülnek ki az alkotmányos harczból s most már bevégzett tények igazolják nemesek azt, hogy a kongresszuson a szabadelvű párt lesz túlnyomó többségben, hanem azt is, hogy a klerikális párt minden vonalon szégyenletes vereséget szenvedett s hogy tagjai az egyházi gyűlekezeten csak néhány széket fognak elfoglalni.

Míg a szerb független sajtó a legnagyobb elismeréssel adóz a választók önerzetének, addig a nép az öröm lekésült hangjain üdvözi az általános győzelmet.

Ez az örömiradás fényes tanujele annak, hogy a kongresszusi képviselő-választások a nép óhajta szerint ütöttek ki, de tanujele annak is, hogy a szerb nép szíve teljéből ragaszkodik törvénybiztosította jogai és önkormányzatahoz.

A nép ítél és a nép ítétele szigorú, de igazságos. A nép ítéletében ünnepelesen és komolyan kimondotta, hogy a fennálló törvényes állapothoz ragaszkodik s a reactio elve határozottan tiltakozik.

A kormány megfeszítette minden erejét, sőt magába a választásba is be-

folyt, hogy az általa kiszemelt és fényes hivatalos állást elfoglaló nagyurak választassanak be a kongresszuba, kik készségesen hunynának szemet a pátriárcha kinevezés által az önkormányzatot ütoit sérelem előtt, de a nép másképen ítél s a kormány arra már nem számíthat, s eképen mulhatlanul be fog következni, hogy a kongresszus a kinevezés ténye ellen minden esetre fel fogja emelni tiltakozó óvasát annál is inkább, mert kétségtelen, hogy a sérelem elhalgatása a jogfeladással egyenlő volna.

Az önkormányzat alapján álló kongresszusi képviselők a törvény korlátai között mozogván, jogérzetük tudatában, az óvás megtétele elől nem fognak meghátrálni, még akkor sem, ha bizonyos volna is, hogy az autonómia sorsa kedvezőtlen lehetőségnek is lenne kitéve.

Ez a helyzet, ezzel a helyzettel számolni kell, s mi szabadon s nyugodtan mondjuk ki, hogy mi a szerbekeket a törvény által megillető jogaikban biztosítani kívánjuk.

A szerbek között tamadt általános örömet, kínosan zavarta meg a zombori kongresszusi képviselő választás és legnagyobb megütöközést szült minden körben.

A választási elnök ur nemesak sa-

ját tényének és névalírásának meghatolásával járt el, hanem a választási rendszabályt is érzékenyen megsértette, midőn vélt elnöki hatalmánál fogva Könyovits Jusztin urat önkényesen kiáltotta ki kongresszusi képviselőnek akkor, midőn még a választásról szó sem lehetett.

Azok, kik a kongresszusi képviselők választásáról szóló rendszabályt alaposan és behatóbban ismerik, egyhangulag állítják, hogy a zombori választás mindenben törvénytelen és önmagában semmis s hogy eképen feltétlenül új választás fog elrendeltetni.

Megvalljuk, mi ennek nem örvendő-nénk, mert az ugynevezett „paraszt-párt” vezetőinek működése olyan alakot öltött magára, mely nem csak a polgárok nyugalmanak megzavarását vonta maga után, hanem már a társadalmi rendet is fenyegette úgy annyira, hogy ha a választási düh a „paraszt-párt” részről még egyszer kitörne, a társadalmi rendnek városunkban felforgatása okvetetlenül bekövetkeznék és beláthatatlan bonyodalmakat idézne elő.

Mint bennünket értesítenek, — a „paraszt-párt” támadásának ele az itteni szerb hitközség ellen van intézve, mely a veszélyes és nyugtalan elem felükerekedése esetében a teljes romlásnak és pusztulásnak lenne kitéve.

A jogaiban megsértett Gruits Miklós-párt méltóságosan demonstrált a „paraszt-párt” ellen, s valljuk meg őszintén, sokkal nagyobb számmal volt, mint amaz, mely égyó fákllyak mellett mélyen hallgatott, mintha temetett volna.

Itt azon nézet uralkodik, hogy a „paraszt-párt” a megvert

A pénzüintézetek kongresszusa előtt.

A „Pesti Hirlap” f. hó 22-iki száma a fenti cím alatt egy cikk-t közöl, melyben egy részvényes felteszi az előkészítő bizottságról, hogy meg fogja válogatni a pénzüintézetek között azokat, melyeket a kongresszusra való meghívóval ísztel meg, és ki fogja zárni mindazon intézetet, mely nem szolgálhat a nemzetgazdász érdekeinek. Azt hiszi ugyan, hogy egyetlen szolid bázison nyugvó és tisztességesen kezelt pénzüintézetnek sem állhat érdekében, hogy bizonyos érdekeket, fontos üzleti és pénzügyi kérdéseket, a községek: forr-zogató, a törvény ellátása és annak kijátszásával nyíltan utórakodó, tehát tisztességtelen intézetekkel közösségen vísszon meg és intezzen el. A mi pedig más szavakkal annyit jelentene, mint a kongresszus eszméjét teljesen elejteni. Mert mi ilyen intézetek nélkül kongresszust semmi körülmény között sem képzhetünk ki; csak nem kivételesen a fÖváros 4—5 kiválóbb intézete néhány — de csak néhány — vidéki intézetet együttesen nem tart ilyen. Mert ami a tulajdonképeni vidéki pénzüintézetek zömét képezi, az eszerint mind nem lenne méltó a kongresszusra való részvételre. Kévs van olyan, melynek czeje a nagy

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Szabdkai levél.

(Sajtóviszonyok. Bíró bírái megbírálva. D-reguláció de nem a károsaság korában.)

A sajtó — mely méltó helyet foglal el a nagy hatalmasságok között — itt nálunk bizony vajmi kis hatalommal bír. Tudom, hogy a hírlapok nem igen szeretnek vidéki kollégáikra bekákigyót kiállítani, de hát én, ki mai levelemmel akarom megkezdeni a helybeli társadalmi viszonyok ismertetését, nem találhatok méltóbb tárgyat annál, a mely árnyékát messzire, csaknem a város egész belszervezetére kivetni.

A hírlapok egy fa gyümölcsének tekinthetjük, mely fa tulajdonkép a lap rezidenciája. A gyümölcs élvezete pedig bizonyára megismertető velünk fájának jószágát, termékenységét.

Szabdkai nagyság tekintetében az ország harmadik városa. A vidéki városok körül e tekintetben csak Szeged előzi meg. És ha végig tekintünk hírlapirodalmán s abból akarunk következtetést vonni előhaladottságára, hát Szabdkák körülbelül egy rangba helyezhetjük Kükutyinnal.

Van összesen négy hetilapunk, melyek politikával nem foglalkozhatnak ugyan, ha nem azért csinálnak olyan politikát, mely

egészen illő a publikum fölvilágosultságához és szelleméhez. Az egyik, mely 200 előfizetővel diszekedhetik, a legelkeseredettebb harczot vívja a város hatóságával és olyan eszközökkel igyekszik demonstrálni, olyan hó bortos észleletekkel és fölfedezésekkel akarla magában az „ellenzékot” föltüntetni, hogy már mulatni kezdenek rajta. — Mintlogy azonban a másik lap — 40 előfizetővel — a hatóság szöcsöves, hát egymással a legelkeseredettebb harczot vívják, persze meg lehetős durva eszközökkel. Hogy mást ne említsék, ez utóbbi lap a multkoriban a másik szerkesztőjéről oly szemérmetlen dolgot közölt, mely minden olvasóját pírulásra készítete.

Hire járt, hogy az ügyesség pórt is indit ellene szemérmes elleni kibágás miatt, de tekintve, hogy ez a „kormánypárt” lapja jónak látta agyonhallgatni az ügyet.

Nem tudna a kongresszus valami okosat kifundálni az ilyen erőnyes közlemények meggátolására?

A minapában is volt alkalom olvasnati, hogy riválisának szerkesztőjét „pimasz, hazugnak és egy nagy számár”-nak nevezi el, de ez nálunk oly megszokott a dolgot, hogy eszupán mulatni tudunk rajta.

Az ármányoskodás netovábbjáról tiszta képet nyújtandó, megemlítem még az „ellenzék” lap legutóbbi számának egy híret,

mely azt beszéli, hogy a polgármester viszonozni akarja a fümeiket látogatását, mely alkalommal „valószínűleg” Zágrábba is el látogat majd, hogy csokoládizhassék az ö édes panszálv testvéreivel és még „kitelik” tőle az is, hogy Strosszmayer atyának kifejezi legmelyebb reverenciáját.

Perveze szegény polgármester magyaros érzelmeinek akar kifejezést adni, midőn Füméba megy és esze ágában sincs utját Zágrábnak venni.

A harmadik lap legtöbbet ér, mert évről évre nem közöl egyebet a kereskedők és iparosok névjegyzékénél, lévén a szerkesztője maga a nyomdász, ki még a helyesírás elméletével sincs tisztában.

A negyedik csak most született és már is 70 prenumeráns szerencsés számláhatni. Ez iránt roppant közönyösen viselkedünk, mert nem tud semmi „érdekeset” közölni. Szépirodalmi, pedagógiai és más száraz témákat dolgoz fel, a nélkül, hogy az ember olvashatna benne „pofozkodó fökapitányok” és törvényeszeki visszaélésekről.

Mert ez a lap a törvénytelenségek agyonhallgatását tűzte ki feladatául, de nem boldogult mellette, mert már is ott hagyta a szerkesztője.

Apróság törvénytelenség! Hol történhatnék ilyesmi másból, mint a törvényeszeknél. Azok, a kik annyi ember fölött itélnek, most mindenfelől saját ítéletüket hallhatják.

Bíró Antal, törvényeszeki elnök és vele a bírói kar legnagyobb része kompromittálva lett Barczaly Jenő miniszteri tanácsosa által, ki vizsgálattal indított a törvényeszek kebelében a visszaélések föltüntetésére.

Ebből kifolyólag az elnököt nyugdíjazni akarják, büntül róván föl neki, hogy van egy lánya, a kit valamikor még férjhez adni is merészelt és épen egy protestáló ügyvédhez. Ilyen hársamosan tetézett büntény méltó megtorlást igényel.

Mint megbízható forrásból értesülünk, az igazságügyminiszterium egy törvény ki dolgozásán fáradozik, mely megtiltaná jövőben az összes törvényeszeket hivatalnokainak a házasságot, a mely törvény annyiban visszaható erővel is bírna, hogy már a házasságnak megtiltatnék utódotak nemzeni, a kik pedig már férjhez menendők leányokkal is bírnak, azok kötelesek lennének gyermeküket Abrahám modjára az „igazság” oltárán felkölözni.

Hanem van Barczaly vizsgálattal komolyabb háttere is. Két törvényeszeki bíró föl lett függesztve állásától, a kir. ügyész saját kérelmére, az ügyész pedig kérelme ellenére lett „áthelyezve.”

No de ezen háttalan természetű dolgok fejtegetésébe nem akarok mélyebben becsájtkozni, mert veszedelmnek találok a bírák fölötti bíráskodást. Könnyen meg-

osztalékon túl menne, melyek a nemzetgazdaság fejlődéséhez, legkevésbé is hozzá járulnak volna; egyzóval, melyek nem uszárakodnának.

Igy tehát a tartandó kongresszusnak nem szabad ezeket kebelelő kizárni, mert hisz ezáltal azokat magukra hagyva még növesztene a bajt, hanem ellenkezőleg: azokat kiválóan összpontosítani és úgy jó példa, mint tényleges közreműködés által a feljuttott jobb institutókat visszaadni a társadalomnak.

Továbbá azt mondja a fennemlített czikk írója, nem volna-e balázó a pesti hazai első takarékpénztár egyesületre, egy olyan intézetet tanácskozni, mely olcsó visszszámítás mellett élvezi az ő pénzét, hogy kétszeres kamat mellett adja kölcsön? Bocsanát ha nézetünk ellenkező. Mert éppen visszszámítási összekötéseivel fogva talán bir a fennemlített intézet annyi befolyással kisebb intézeteinkre, hogy ezt a kongresszuson — mely szerény véleményünk szerint igen alkalmas idő oda érvényesítse, hogy ez egy a nemzet gazdaságának, mint a hitelt keresőknek általában előnyére váljon.

Azonkívül tudunk a kongresszus főczélja egy állandó országos szövetkezetet létesíteni, melynek feladatai közé tartozandó az intézeteknek olcsó és könnyű hitelt eszközölni. Már most ennek alapján tessék a kongresszusnak kimondani, hogy — igen — csak olyanoknak nyujtandja az olcsó hitelt, akik a nemzet gazdaságra, előnyös működésök által ezt kiérdemelték. De nem csak kimondani, hanem a mondottnál is maradni. Azonkívül tessék egy szűkebb körű bizottságot választani, melynek kötelessége a szövetkezős és hitelt élvező intézetek működését a kölcsönkamattal szemben ellenőrizni és felvilágosítani. Tessék határozatba hozni, hogy azon intézet, mely nem az élvezendő kölcsönök kamatjához és esetleg a viszonyokhoz mérten, adja ki pénzét a létesítendő országos szövetkezet kebelelőiből egyszer s mindenkorra kizáratik, és így befizetett részletének — 500 forint — vesztésének kárthatatik. Ezáltal két cél volna egyszerre elérve. Ugyanis amennyiben az országos szövetkezet pénzücskéjeit elszűnt csak a nagyobb hazai pénzintézeteknél felelő,

elérhetőnek azt, hogy amidőn maga megvonja a hitelt az illető nagyobb intézetek is megtagadják a kizárt és a társadalom egy nagy faktora által elítélt intézettől. Azonkívül pedig meg volna akadályozva — ha bár csak részben — a visszszámítási pazarlás. Számítalan oly pénzintézet van, a vidéken a mely fülüg mászik be a visszszámítási hitelbe, habár anélkül, hogy ennek eddig anyagi hátránya lett volna, de annál könnyebben jöhetne meg a jövőben, ha mielőbb nem orvosoltatik a baj.

E kongresszustól sokat, igen sokat várunk. Hivatva van az a társadalom egy baját orvosolni, olyan baját mely nélkülölzi a gyógyító kezét.

Mercur egy lifja.

Népoktatásügyi reformok.

Alig múlt el pár nap a nevezetes aug. 20. óta és már köteteket lehetne kiadni azou vezér- és egyéb cikkekről, melyek a nevezett napon határozottá emelt népoktatásügyi reformokról pro és contra napvilágot láttak.

Miben állnak e reformok? A magyar tanítóóság anyagi helyzetének javításában; a fáradságos munkájáért járó fizetésének emelése és e munkának évek hosszú során át lelkiismeretes teljesítéséért azu napjaira biztosítandó nyugdíj érdekében.

1868. évi 38. t. cz. a rendes tanítók fizetését 300 forint, a segédtanítókat 200 forint állapítja meg.

Hogy mennyiben állhat meg ez intéz. kérés ma is, annak részletezésébe most nem bocsátkozhatunk; beszéltek róla eleget a naplapok és általánosan el lön ismervé, hogy ez a tanítóival szemben támasztott mai követelményeknek nem felelhet.

Az 1875-ik évi 32. t. cz. a tanítóok nyugdíjazásáról szol. Azt mondja e t. czikk, hogy minden tanító, segédtanító, ovó stb. köteles a gyámpénztárba belépése alkalmával a részére 40 évi szolgálat után biztosított teljes nyugdíjösszeg 5%-át, azután pedig évenként 2% át befizetni.

Ha most már valaki 300 forint nyugdíjra biztosítja magát, egyszerűsindenkora fizet 15 forint azután 40 esztendeig évenként 6 forint és csak azután — ha azt az időt ugyan meg éri, — tamaszthat igényt 300 forint nyugdíjra.

A főt említett napon tartott tanítói gyűlés e két törvénycikkre hozott módosított indítványokat illetőleg javaslatokat. Azt indítványozza ugyanis a javaslat, hogy a tanítói fizetés minimuma ne 300 forint, hanem legalább is 5—600 forint állapítsák meg; továbbé 40 évi szolgálat után részesülhessen a tanítóóság a részére biztosított nyugdíjban, hanem — mint más állami tanítók — már 30 évi szolgálat után.

Végül e t. czikkre vonatkozólag még azon módosítást is javaslatba hozták, hogy a szolgálati évek ne 1870-től, hanem kinek-kinek szolgálatba lépésétől számítsassanak.

Mi most csak ez utóbbira szándékozunk figyelmünket kiterjeszteni, s ha időnk és terünk megengedő, később tán az előbbiekre is.

Azok, kik a t. cz. hatályba lépte után lettek alkalmazva, könnyen beszélhetnek. — Egyszerűen beléptek az intézménybe, lerótták és róják ma is kötelezettségeiket s ha meg érik a 40 esztendőt, jó élvezni fogják nyugdíjukat, — ha nem érik meg, hát az is jó.

De mit szóljanak azok, kiket a törvény már alkalmazásban talál? — Itt az élő példa rá a kulai izr. iskolánál. Siegel S. tanító úr épen a mult tanév végén töltötte be szolgálatának 40-ik évét. A nyugdíjintézmények tagja, mert fizeti az évi járulékokat és a hitk, is fizeti az érte járó 12 forint. És nyugdíjra mégsem jogosult. Az említett t. cz. értelmében ma még nem, hanem majd csak 25 év múlva! — Tessék neki adni várni!

Ő 1840-ben már működött; akkor, midőn még — idegen országokban talán igen — de nálunk épen nem gondoltak a tanítóokra. Huszonöt évre rá létre jött a nyugdíj intézmény, mely őt, ki 15 évig Csehország fővá-

rosában működött, már Magyarorszában nem iskolánál, a magyar nyelvet elsajátítva, annak terjesztésével küzdve találta. Lépést tartott folytonosan a korral, igyekezett követelményeinek megelégni és ma, a midőn csak Kulán eltöltött 14 évi szolgálat eredményére visszapillantunk, lehetetlen az említett törvények intézkedéseinek pártjára állanunk.

Ezt látta be a magyar tanítóóság akkor, midőn az említett javaslatot határozottá emelve a törvényhozás elé terjeszti.

Igaz, hogy ezen alapon egyszerre igen sok nyugdíjas tanítónk lesz; de ez is csak az államnak válik hasznára, mert ezáltal a megürült helyeket ifju erőkkkel töltheti be.

Hisszük, hogy a magyar törvényhozás befogja látni a tervbe vett módosításoknak idős/erűségét és jogosultságát és van reményünk öreg tanítóinknak nemcsak a nehezen várt és kiérdemült nyugdíj élvezésében üdvözölhetni.

Adja Isten!

Krausz Bernát.

Hirek.

Ő felsége a királyi jóvő hó 11-én Pozsegába megy az ott szept. 14-én megtartandó hadgyakorlatokra, s onnan szept. 16-án Bródon, Vukovaron és Szabadkán át utazik Budapestre.

A báca-bodrogh megyei tankerületi általános tanítógyűléslet 1. hó 23. 24. és 25-ikén tartotta meg tizenegyedik rendes közgyűlést Schmausz Endre alsóispán előkötve a gyűlés igen nagy érdeklődés mellett folyt le, a mennyiben körülbelül 150 tanító vett részt abban. 25-ikén este a Hungaria szállodában baquetteet követte a nagy gyűlés.

Gyászhir. Öv. Glatz, szűl. Schaffer Erzsébet élt 77. évében f. hó 26. ún. elhunyt. Temetése f. hó 27-én ment végbe Szóntán.

A zombori kaszinó-egylet dalára az „ifjusági zenekar” szives közreműködése mellett 1885. évi szeptember hó 1-én a zombori polgári kaszinó-egylet helyiségében dal- és zeneestélyt rendez, melyre a u. é. közönséget tiszteletteljesen meghívja. Műsor: 1. „Ösünk emleke”; ferikar zongora kísérettel Huber Károlytól. 2. „Egyveleg magyar népdalokból”. Előadja az ifjusági zenekar. 3. „A vándor vasárnappja”; ferikar Kreutzer Konradtól. 4. „Vanurle Dunari” Ivanoci J.-tól; zenekarra alkalmazta Fritz Jozsef. Előadja az ifjusági zenekar. 5. „Fütyöl a szél...”; ferikar Elter A.-tól. 6. „Magyar népdalok”. I. és II. hegedűn és gordonkán előadja Beke Gyula, Longauer Lajos és Fritz József úr. 7. „Magyar király induló”; ferikar, zongorakísérettel Huber Károlytól. 8. „Nepdalegyveleg”. Előadja az ifjusági zenekar. A műsorban előforduló zongorakíséreteket Korapatánszky Ernő ú zongoraszókból játssa. Belépőjegyek 50 krajval Falcione Gusztáv úr, valamint Hrabovszky és Strihlich úr kereskedéseiben előre is válthatók. A t. partoló tagok a tagsági jegy 3-ik szelvényéért ruhátész nélkül válthatnak jegyet. Kezdet 8 órakor.

Már lapunk m. szanában említettük, hogy a bajaik tömegesen fölrandultak a kiállítás megtekintésére. Budapestre csőtörök reggeli fél 6 órakor érkezett az eredetileg 300 tagban megállapított, de mintegy 400-ra (sőt a „P. H.” szerint 600-ra) szaporodott járókban és kereskedőkölből álló utazó társaság Drescher Ede polgármester vezetése alatt. Közük vannak: Berényi Daniel bajai apátjelölt, Szutrély Lipót takarékpénztári igazgató, Tury Marton városi tiszti ügyész, Tury Ferenc jegyző stb. A bajnak megérkezése után, d. e. 9 órakor testületileg megjelentek a kiállításon, az a kiállítási igazgatóság részéről Schierer igazgató, Balogh Vilmos titkár és Varga Sándor főkönyvvizető fogadták őket. A vendégek az egész napot a kiállításon töltötték.

Kitüntetés. Füléssy Francziska újvidéki lakos, az ottani első magyar nőegylet elnöke, a jétekönyvész terén kifejtett hasznos működése által szerzett érdemei elismeréséül, az arany érdemkeresztet nyerte.

Faklyásmenet és serenade. Városunkban mult szerdán ejtetett meg a szerb nemzeti egyházi kongresszusi képviselők választása, mikor is Konyovits Jusztin úr lön, mint bilirik, törvénytelenül képviselőnek megválasztva. A „paraszt-párt” (mert a győző pártnak az a hivatalos neve) az nap este ment lobogó faklyákkal a megválasztott képviselő tiszteletére.

A „paraszt-párt” kis tömegében alig volt három intelligens ember, a többi faklyavivő mind köznapi gatyában és mezitláb. A faklyavivő választók a szeszies italok túlságos élvezése miatt (átörögva haladtak, majd meg eszevesztet ordításközben törtek ki, — hogy az ilyen melódiákhoz nem szokott ful majd hogy meghasadt. Vuits Pál úr szónokot a harmadik szomszédja sem hallotta, Konyovits úr pedig olyan szemérmesen és félénken mondot ő beszéset tiz szót, mint valami kis leány, mégia úgy belemelegedett, hogy szinte izadt. — Ez volt a faklyásmenet; — no, meg egy kis dudaszó. S újdonságunk ezen része teljesen ki van merítve. Az intelligens párt, mely Gruits Miklós képviselő jelölt és Bikár Simon pártelnök úr tiszteletére serenadeot rendezett, nagy tömegben vonult zenező és riadó éljen zezek kíséretében először Gruits Miklós úr, később pedig Bikár Simon elnök úr lakása elé, ki a szónok üdvözlétere olyan lendületes és hatásos beszédet tartott, hogy a tapsnak és élzésnek alig szakadt vége. — Mikor az intelligens párt a Konyovits Jusztin úr haza előtt álló és neki faklyákkal tisztelő paraszt párt mellett dörgő éljenzésekké elvonult kiűnt, hogy a gatyások az intelligenciát kellőképen respectálják s hogy tehát az igaztosság és forrongás előidézői nem ők, hanem vezetőik.

Szabadkán a városi törvényhatóság bizottság hasz tagból álló bizottságot választott az országos kiállítás tömeges látogatásának előmozdítása végett. E bizottság elnökölék Jankovich Aurél főispán, alnökölök pedig Mammusic polgármester kéretett föl.

Névváltoztatás. Loncacsári Károly vezetésű illető-ök buapesti lakos vezetéknevének „Ligeti”-re kért változtatása belügyminisiterleg megengedett.

Külföldi hírek kereingtek Arányi Dezso sziniszárgató és a pécsi szinügyi bizottság közötti viszonyt ilölőleg. E hírekkel szemben Arányi kijelenti, hogy sem az egyik, sem a másik részről semmi olyasmi nem történt, mi a közöttük létrejött szerződés felbontását csak ezélnözna is. Ellenkezőleg Arányi igazgató teljes erővel azon működik, hogy szeptember hóban Zomborban teljesen újjászervezven társulatát, októberben Pécsset megkezdhesse működését. Ujban Arányi Kiss János baritonistát, Pataky Irma drámai és vígjátéki anyát és Mátray Gyula szerelmes szinész szerződtette. Ami korábban mutat arn, hogy ő társulatát fölözlatni szándékozik.

Beküldetett. Szeptember hó 1-től további intézkedésig a részletes naponkénti feladásoknál termékenyebb minden 100 kilogramm súlyú után Zomborból Budapestig a Ferenczcsatornán át, Spitzer Bernát urnak ott lévő raktárán feladva o. é. 45 kr. számítatik vám- és berakási költségen kívül. Minden további költségeket a társulat viseli.

Arusithalnak-e szatócsok kenyert és süteményeket? E kérdésre a földm. — ipar-és keresk. miniszterium egy fölmerült eset alkalmából igenölég válaszolt, a mennyiben kimondta, hogy a kenyér és sütemények árusítása is a szatócsok üzleti köréhez tartozik.

Elmebotogok szállítása ügyében a belügyminiszter körrendeletileg tudatta a törvényhatóságokkal és kórházakkal, hogy a magyar és osztrák vasutak igazgatói ez év junius 6-án Bregenzben tartott értekezletükön elhatározták, hogy az elmebotogokat és kísérlőket úgy a magyar, mint az osztrák vasutak a III. osztályban felára jeggyel szállítják. A kísérlő e kedvezményben akkor is részesülnek, ha elmebotogok elhozatala végett vagy azok nélkül visszutaznak.

Arverés. Milykovic Dobroszláv 2400 frt. becsült ingatlanai nov. 1-én Újvidék.

hetnek, hogy ez a fölfordult viszony megfordulna s akkor nem számíthatnék pardonra. Abban az ügyemben pedig, a mely másfél év óta vár ítéletre, bizonyára nem végezőnének még „A jövő század regényében sem.”

Legjobb tehát azon elvet követni: „Hallgass szám, nem fáj fejem!”

Hanem azt már még sem hallgathatni el, hogy valakit minden áron degradálni akarunk és pedig a városi hatóság körében. Roppant nagy apparatussal fogtak hozzá. Mozgósvita lett minden személy. Milko ki-mozdított az arvaszéki ülnökségből helyet csinálendő egy más. Érdemesebb férfi, a főkapitány számára. Mert hogy a főkapitány a megtürelt ülnöki állásra pályázott az kétségtelen, de hogy mi okból, annak különféle magyarázatot szándékoznak adni.

A „rosnyevölvek” ezuttal is működnek és minden áron ros színben akarják ezen tisztas (t) férfút fölűntetni, de mi azokkal nem tartunk, hanem kieszelünk egy olyan kazust, a mely teljesen méltó e nagy térfü magasztos érzelmeihez.

Ó ugyan az újabb szervezkedés előtt működött már, mint arvaszéki ülnök és ezen hitetalkoskodása alatt folyton árnyakkal lévőlen dolga. annyira megszerette a székény gyámlatlanokat, hogy nem tud válni fölük; továbbra is atyai gondoskodásában akarja őket részesíteni.

Mint halljuk, ezen kellemes hír végtelenség megörvendeztette a kis árnyakat és már is folytatnak tárgyalásokat gyámlatójuk hivatalba lépésének megünneplésére.

A program pontja nem készült el egészen, de utolsó pontja bizonyosan az lesz: „Bankett a Dobos-féle vendéglőben.”

Flamingo.

Szabadkán. A városi törvényhatóság bizottság e hó 26-án tartott közgyűlésén Jankovich Aurél főispán elnöke alatt megalkotott a szünügyi bizottságra vonatkozó szabályzat.

Lapunk 63-ik számában említve volt, hogy a helyb. kir. adófelügyelőség N. Palánka összes vállalataival szemben úgy járt el, hogy az 1884. évben 3 évi érvénnyel megállapított tantien adót előírta és az 1884-ik évi mérlegekben kimutatott rész illeleteket is újabb megadóztatta. E felszámolásnak eredménye lett, hogy a kir. adófelügyelőség f. hó 13-án kelt rendelkezésével a helytelennél előírt adót leíratta. — Levelezőnk egyben a következőket írja erre vonatkozólag: Elismeréssel tartozunk ugyan a zombori kir. adófelügyelőség gyors intézkedésért, azonban ki kell jelentenünk, hogy ha Budapesten a posta-távírás-pénzügy-igazgatóság, sőt ministeriumoknak nem derólgó igazságos felszámolások iránt a legközelebbi lapban nyilatkozni úgy a zombori kir. adófelügyelőség tekintélyén sem ítélt volna csorbát ha intézkedését közbe tette volna! (Az hisszük a te. szerkesztőség hasonló közérdekű nyilatkozatokat szivesen vállal?) Ez által mind a feleket mind pedig a hivatali főlesek munkáját kimélte volna meg.

A mult hét egyik éjjelén 5 idegen egyén behatolt Gintner Károly kalocsai szobafestő lakására, öt pénzt követeltek s a tulajdonost valamint leányát súlyosan megsebeztek. A zajra fölébredtek Gintner segédei, mire a tolvajok kerekét oldották. Ezen azonban közülik futás közben az udvaron levő festékek kádba esett s így az íspet sikerült másnap elfogni. A gyantú két bajai egyénre is esvén, átkiérték őket Kalocsára.

A kiállítási országos bizottság átiratában felkérte a fővárost, hogy tekintettel különösen a szeptember és október hónap tartandó sertesülő és tenyész-marha-kiállításokra, a midőn inkább a középországi parasztságadják jönnek fel a kiállításra, a tanév kezdetén, szeptember 15-én a fővárosi elemi iskolából kizsúroló ölcso lakások helyett más alkalmas épületekben rendezzen be ölcso lakásokat.

Az első méhek nemzetközi kiállításán Györgyalvi Henrik Cservenkáról és Jakob Josséff Bresztováról 50—50 frank kitüntető díjat nyertek.

A postacso-magok árutorgalmi statisztikájának pontos összeállítása tárgyában a közlekedési miniszter körrendeletet intézett az összes postahivatalokhoz, melyben megtagyja, hogy az szállítólevelek szétosztásával a legnagyobb pontosság járjanak el, nehogy a bérmentesek a bérmentesekkel összekeveredjenek; egyuttal figyelmeztette a postai igazgatóságokat, hogy a postahivataloktól beérkezett anyagot e tekintetben folyton nézzék át s az észlelt hiányokat szigorúan büntessék.

Gyógyszeresek országos értekezlete. A magyarországi gyógyszeresek az orvosi és közegészségügyi kongresszus alkalmából szept. hó 2—5-ig országos gyógyszeres értekezletet tartanak, mar eddig 62 gyógyszeres jelentkezett. Szeptember 2-án a magyarországi gyógyszeresegyesület tartja évi ülését. 3-án szakelőadásokat tartanak dr. Hintz György, Rozsnya Mátás, dr. Molnár Nándor és H. Kiss Ferencz. 4-én a közintézeteket látogadják meg s délután értekezletet tartanak. 5-ikén zárulés és búcsulokoma.

Arverések. Hippich Jakab csoponyi lakos ingatlanai szept. 30-án. — Kovacsits Jovan 2727 frtra becsült ingatlanai szept. 20. O-Becsén.

Roppant elterjedésnek, a melyet más hasonló szer megközelítőleg sem érthet el, örvendek manapság az általános ismert Brandt K. gyógyszeres-féle svájci labdacso. S ez csak úgy történhetett meg, hogy kitűnő hatásuknál fogva p. o. emésztési zavarokban stb. majd minden család gyorsan megkedvelte s háziszereül elfogadtatván, minden más szer, mint Rhabarbara, gyomorcsépek, keserűvíz stb. kiszorított. Minden valódi dobozban (a gyógyszerárakban 70 kr. kapható) csepegjél : egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt K. névalírása látható.

Védekezés a phyloxera ellen. Miklós Gyula kormánybiztos a bortermelőkhöz körlevelet intézett, mely elősorolja azon módokat és eljárásokat, melyek a phyloxera ellen védekezhetnek. A körlevelt szerint az eddig megjelölt úgy hazai, mint külföldi beható kísérletek, melyek a phyloxera elleni védekezési módokat illetőleg eszközöltettek, mindannyian azon végeredményre vezettek, hogy a phyloxera ellen az eddig ismeretes eljárások közül teljes sikerrel egyedül a következő eljárás segélyével védekezhetünk: 1. a phyloxeralepet szőlőnek szökéssel fogva kezelése, ugynevezett gyérítésében; 2. az európai szőlőnek ellenálló amerikai szőlőtövekre, mint alanyokra ojtásában; 3. a szőlőnek futóhomok talajokra felépítésében; 4. a teljes víz alá borításban nyilvánulnak. Ezen négy fővédekezési módhoz volna még némileg sorolható: 5. a phyloxera ellenálló önmagukban, tehát beojtas nélkül is habár kevésbé jó, de még is túrhető borított szőlőtöveket ugynevezett direkt termő amerikai szőlőnek a phyloxera pusztításai folytán kivesszt európai szőlőnek helyébe való ültetése is.

Nők figyelmébe. Özv. Zsámbokrethy sz. Tellér Emma Budapestről városunkba költözvén, Gromon utcában a Kosziancs-féle házban női-kalapot árú üzletét szeptember hó 15-én fogja megnyitni. Egy fővárosi elsőrangú divat üzletében évek hosszú során át elsajátított izlése és előnyös üzleti összeköttetésével fogva egyeznőli fog a hosi igényeknek megfelelőleg a n. é. hölgyközönségnek nemcsak izlésteljes divatos czikkjeivel, — de jutányos árvaival is nagybecsült bizalmát kiérdemelni

A IV. (őszi) virágkiállításnak tárgyai: a) őszi virágok, u. m. Aster, Erica, b) dracaenák és cordylinák, c) cyclamen virágzó állapotban, d) csersepekben tenyészett virágzó rózsák, e) szobában való tenyésztésre alkalmas növények, f) hazánkban tenyészett jácintnyagymak, g) a virágokételek különböző nemei, h) őszi gyümölcs és zöldség. — Az eddigi érdeklődés után itélve, mely nemcsak virágterkezeinknél, de zöldségtermelőinknél is mutatkozik, e negyedik virág- és zöldségkiállítás az előzők hatalmasan fölül fogja múlni. Bejelentések még mindig elfogadtatnak. Bővebb felvilágosítás Szelvár Adolf csoportbiztosnál nyerhető a kiállítási területen.

Egy három szobából álló gargonlakás a sötét- és csendes-utca sarkán, épen e lapok szerkesztőségének s kiadóhivatalának jelenlegi helyisége azonnal bérebe vehető. Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal. 5—3

Magas jutalék mellett, rövid próba idő után pedig fizetéssel, egy jó bizonyítványokkal ellátott szorgalmas férfi, szükséges házieszköz elárulását céljából, mint városi ügynök azonnal kaphat állást. Bővebben e lap kiadóhivatalában.

Egy tanonc előkelő családból gépészeti pályára azonnal felvétetik. — Bővebbet e lap nyomdájában.

Zongora-órákat hajlandó adni egy helyb. urnó, ki rendkívüli készséggel rendelkezik s elsőrendű zongoraművész tanítvány. Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal. 10—3

Irodalom. Megjelent és minden házi könyv-árúnál kapható "Szűzek a vásáron" (az ujkori Babylonból), a "Pál Mall Gazett" hirlap leleplezései. A nevezett Londoni lap oly leleplezéseket bocsátott közre, melyek nemcsak

Londonban és Angliában, de az egész kontinensen óriási föltűnést keltek. E leleplezések teljes meztelenségben mutatják be Londonnak erkölcsi süllyedését. Egy sötét szomorú könyv ez, mely megant, miként övük térsádalunkat az erkölcsi süllyedéstől. — Megrendelőit különben e könyv Endrónyi testvéreknél Szegeden.

Váltók Vass és Sziklay által szerkesztett olvasókönyvet (ABC). Tankönyvirodalmunk ezen kitűnően szerkesztett és pompásan kiállított ABC könyvvel nemcsak számban szaporodott, hanem a szakirók új művet nyernekek, melynek segélyével az olvasás és írás tanításának előtörő akadályok könnyen legyőzhetők.

NOVELLATÁR.

Völgény-helyettes.
(Francia beszély.)
Írta: Schlesinger Lajos.
(Folytatás.)

— Éa mit csinál a fiatal ember? folytatá Pál, megélesített borotváját, magára ölti legtedhetlenebb ingeit, legdiadalmasabb nyakkendőit, gyöngédnek és figyelmenek mutatkozik, bájos variációkat játszik a szerelem örök themájára, szóval, elrejtí azon hibákat, melyekkel bir, és oly tulajdonokkal ékesíti fel magát, melyekkel nem bir.

Ede helybenhagyólag mosolygott. — Most térjünk át a fiatal leányra, folytatá Pál. Anyja figyelmeztette őt, hogy jól ügyeljen beszárdre, megiltotta neki valódi jellemét mutatni, megparancsola neki, hogy sájkán azt az előtörőhelen mosolyt hordja, melylyel a tánczosnók szóták körforgasait bevégezni. Kora reggeltől kezdve a jövendőbeli fel van czizomázva tetőtől talpig, fodoritva, jelmezelve... Ó novet?

— Nevetek képeinek igazságán. — Ha becsináltat vagy kompotot kínál, egy ó kuszittele, ő rajzolta Spartacus Corozját és az Alcibiadesöt, mely a falon függ, ezen himzett párna az ő tündér-kezesekének műve. Hallja a zongorát? Ó játszik rajta: ő a mosóházból a konyhába a virágokot a madárhoz, a himzéstől a kötéshez megy, ő munkás, takarékos, szorgalmas, lángelme... Boldog az a balandó, ki a sok hamis csecebece között megtalálta e valódi gyémántot, ezen ékszer a szénában, ezen ibolyát a bogacs között.

— Ó legalább is két vagy három asszonyunk övezge, nevetett Ede.

— Isten örözen I! — Ami párt a szív és lélek élyneit illeti, folytatá Pál, természetesen a leány mindannyival fel van ruházva, és másokra nézve elkedvetlenül ugyan, de becsületemre! úgy van. Utálja a toilletot, megveti a kashmirkot, meg nem foghatja, gyönyör taláhat egy nő abban tetszést, hogy magát tündökli gyémántokkal környezze. A zajt ki nem állhatja, a bál undorítja, színész utantja. Az asszony birodalma a ház, a valódi boldogság két egymásnak teremtet lélek egyesítésében áll, s hogy az ő lelke a tied számára van teremtve, és megforditva, az világos. Egy kunyhó és egy szív: Philemon és Baucis, Romeo és Julia, Petrarca és Laura, Hero és Leander, egy szóval, barátom, ő egy angyal, s kizárólag a te szamodra szallott le a égbi a földre. Nem szép-e ez?

— Műdenesetre.

— Tehát, folytatá Pál, felpiperézik magukat testileg s lelkileg, megmászák a tökéleteség legmagasabb hágcsóját, kölcsönösen csalják egymást, hogy sziate gyönyör nézni. Ez így tart néhány hétig, talán néhány hónapig, egy elnéző anya felügyelete alatt; már félig jogosultan szoritgatják kezeiket, együtt ját szának a zongorán, sugdosnak a sarokban, sétálgatnak az árnyékos lugszabb, csokrokat s levélkéket váltanak egymással — és miután a végzetes "igen" ki lett mondva, a hitestársnak a nyugalom réz óhajtotól tömlöczébe érve, levetik áruhárukat, eltávolítják az arczfestéket, mely eltakarta a redőket, és egymáshoz köve látják magokat kötelekkel, melyek fel nem oldhatók.

— Csak erőszakos szétszakítás által. — Igaz. De vajjon azt hiszi ön, hogy egy ily jegyesség paradája után jobban ismerik egymást az illetők, mint Vienville kisasszony és én, kik egymást sohasem láttuk? Ede kénytelen volt új barátja nézetének igazat adni. Az utazás Pál elbeszélő tehetsége következtében hamar és vigan vége felejtett.

— Hol száll ön le? kérde Pál utazótársát. — Azt tulajdonképen még magam sem tudom. Föltettem magamban, hogy valamely bérkocsi által oda vitetem magamat, a hova a véletlen akarja.

— Nos, a véletlen én vagyok, és én őt tekintélyemnél fogva beszállásolom a "Hotel Richelieu"-be. Menyekzömön önnek okvetlen jelen kell lenne.

— Elfogdom. — Különös valami ez az élet, jegyzé meg gondolkodva Pál, tegnap még nem is ösmertük egymást, s ma már... Valóban, sohasem történtek eszeszezebb dolgok!

Cerigny Pál a kikötő felé sietett, Bernier Ede az élet viharának ment elébe.

Az egyre mosolygott az élet, miként mosolygott rá bölcsőjétől kezdve, a másik, egy ingadozó hajó irányító nélkül, sülyheter nélkül dobott a világ örvényébe.

Ha kérdeztek volna valakit: Ki szeretnél inkább lenni, Pál-e vagy Ede? akkor bizonyára mindenki gondolkodás nélkül választotta volna: Pál! És mégis, a szegény gazdag ifjú már Párisba érkezének éjjelen szakmánya lett azon kasszának, ki az emberiség mezejében szakadatlanul arat, és ki könyörtelenül magával ragadja prédáját, osztály- és korkülönbség nélkül...

Ede lelkiismeretesen teljesítette azon szomorú szolgálatot, melyet az utolónak neveznek, tisztességes t-metésről gondoskodott és mindjárt barátja halálát követő reggelen, ennek iraitat magához veve, útra kerekedett az apóshoz, azon tisztességes szándékkal, hogy átadja neki a papirokat, s egyszersmind értesítse őt azon sajnó eseményről, mely leányát mennyasszonyi övezgyé tette.

Vienville új nejjével és Klementina leányukkal falun tartózkodott.

Ede a vonattal odasietett.

Midőn a nyaraló rácskapujához érkezett a szolgák, kik uruk által egy fiatal idegennek megérkezéséről lettek értesítve, szolgálatra készen feléje rohantak, és aztán a háza siettek az örömkiallással: Itt van! Itt van!

Az após oly gyorsan, a mint csak podográlja meg engedte, a fiatal ember elé futott, karjaiba zárta, és nélkülül, hogy szóhoz juttatna volna, bemutatá nejének mint vejét, leányának mint leumató férjét.

A kastély pompás volt és előkelő, a leány bájos, a házigazda kedélyes és jóakarú, és a mama jószágos szemeivel korántsem nézett ki annak, mintha egyike lehetne azon rettenetes teremtsékek, kik leányukkal a vó utyugalma ellen össeeszködtek.

Szóval, ez oly ház, és oly család volt, melyben könnyen lehetett meggyökerezni; egyszersmind Ede nem állhatott ellen a csáb- nek, legalább alkalmilag hasznót vonni a ráérőszakolt helyzetből, és szerepét kitűnően játszotta.

Mjútán Pálkat iratit minden további megjegyzés nélkül az apósnak átadta, a szolga jelenté, hogy az ebéd fel van szolgálva.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Sz. K. Szabadka. Az "Ismerkedjünk!" mai számunkra későn érkezett. Csuatókrok nem lesz jó? T... r. Baja. Sok simítani való van rajt. Jó lenne, ha újra átdolgozná.

Felolós szerkesztő és kiadó-laptulajdonos: **MOLNÁR GYULA.**

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, miszerint Zomborban, Szelenese Gejza-utca 256. számú házban egy a kornak színvonalán álló jól berendezett

gazdasági gépjavitó műhelyt

nyitottam. — Készíték mindenemű kertli- és tüzi-fecskendőket, szivattyukat, kutakati, szoba-sürgönyöket, villámhárítokat, szőlősajtó- és zuzókat, továbbá kapható nálam répa-vágó, kukorica-morzsoló és szecka-vágó gépek, mindenemű tisztító-rosták, szabadalmazott egyes, kettős és hármas ekék, tized, egyenkaru és hazi mérlegek, valamint mindenemű gazdasági és ipargépek. Az eddig szerzett tapasztalataim mindenkor arra fogom fordítani, hogy nagybecsült megrendelőmet mérsékelt árákkal és gyors szolgálattal tökéletesen kielégíthessem.

Mindenemű megrendelések elfogadtnak s azok pontosan teljesítenek és minden a műhelyemben készült munkáért kezesseggé vállalkok.

Teljes tisztelettel **Ludvig István.**

==== Különös figyelem fordítatik a varrógépek javítására. ====

Ház eladás.

A Szelenese külvárosban lévő s előbb Veszelinovits Mária úrnő tulajdonában volt házat szabad kezéből, kedvező feltételek mellett, telhermentesen eladja, vagy pedig bérbe adja a mostani jogos tulajdonos Mihályovits György Bővebb felvilágosítást ad az utóbb nevezett.

3—1

Amerikába,

legezelszerűbb, legelősebban Reif Arnold utján

Bécs 1. Pestalozzi-utca 1. sz. e branchéban a legrégebbi cég.

Tudóztat s prospektus díjtalanul.

Lakbérleti hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy mután Stanisicsról elköltözöm lakóházamat, mely áll 2 szoba, s uzlethelyiség, konyha, padlás és melléképületekkel november elsejétől tetszés szerinti időre bérbe adom. Lakóházam Stanisicson a templom utcában, tehát a közszeg legelősebb helyén áll 432 házszám alatt. Kivonatla üzleti felszereléseket a még meglevo portékáival együtt szinten eladom.

3—1

Kelt Stanisicson, 1885. aug. 24-én. Tisztelettel **Ingusz Lipót.**

Löwenstein Zsigmond

BUDAPEST, Hatvani-utca 15. sz. a levő **norinbergi-, disz- és játékaruk raktárát**

10—3

ajánlja a vidéki közönség becses figyelmébe.

Megrendelt tárgyak, melyek esetleg meg nem felelnek, kesszeggel kicseréltetnek.

- Női napernyők. Legnagyobbak nagy választékban.
- Férfi napernyők. 80 kr., 1 frt., 1.50, 2.00, 2.50.
- Eszernyők. Sz. hadalm. 80 kr., 1. —, 1.50, 2. —, 2.50.
- Eszernyők. Sz. jarm. 3. —, 3.50, 4. —, 5. —, 5.50.
- Levegzők. Legnagyobb darabok 75. — ról 5 frtg.
- Levegzők. Fr. kete struzsólából 3.50 krol 20 frtg.
- Eskőpöny. Cuntuk 8—15 frtg.
- Lábyu. (samoht). 2.50 krol 5 frtg.
- Revolver (Lefancheux). 7 mm. 3.50, 9 mm. 4.50, 12 mm. 5.50 kr.
- Sotabét (tréfak). s nélkül. 80 krol 5 frtg.
- Album. Vízit 60 krol 2 frtg., quart nagy 2.50—20 frtg., zenevel 6—20 frtg.
- Női nácesáir. Plüsch és bőrből 80 krol 20 frtg.
- Penzarcásk. not és fértő 40 krol 3 frtg.
- Gyémánt uztatók. Alig különböztek meg a valódiól, p. gyűrűk, füzérek, mellék. 75 krol 5 frtg.
- Játékaruk. Búcskák és loánykák számára.
- Fröbel-féle tarsasjátékok stb.

Tervezési pályázat.

Zombor szab. kir. város törvényhatóságának az 1885. évi május hó 20-án kelt 64 sz. határozata folytán a városi vágóhid építési terveinek elkészítésére ezennel pályázat hirdettetik.

A tervek és műszaki iratok leadására folyó 1885 évi október hó 15 ig terjedő időtartam tűzetik ki, mely napon a tervek déli 12 óráig Zombor szab. kir. város polgármesteréhez lepecsételve és a tervező nevért rejtó lezart jelleggel ellátva nyújtandók be.

Feltételek, valamint a telek helyrajza és az építési anyagok árjegyzéke a polgármesteri hivatal által kívánatra megküldetik.

A legelőszzerűbbnek talált terv 300 frittal fog díjaztatni. A díjazott pályázati művek a város tulajdonába mennek át. Zombor, 1885. augusztus hóban.

Hoffmann Mihály, polgármester.

3—3

Bérbeadás.

A zombori csitaonca (olvasókör) hasznbérbe adja a zombori főtéren, a város legszebb és legelősebb helyén lévő házának földszinti részét, f. 1885 évi november hó 1-6 napjától számitandó három egymás utáni évre, vendéglőképen.

A vendéglősnek kizárólagos joga van a ház emeleti helyiségeiben is jó italt mérni, tiszta kávéval és étellel felszolgálni.

A feltételek Jerászovits János igazgató úrnál megtekinthetők.

Ir. sbelet zárt és az igazgatóságra ezimzett ajánlatok f. évi október hó 1-6 napjait fogadtatnak el, melyek felett a határozat azonnal meg fog hozatni.

Zombor, 1885. augusztus 29-én, **Jerászovits János,** igazgató.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő
forrás.

Trieszt 1882
arany érem.

Szénasavdús természetes, alkalikus asztali víz, egyuttal gyögyvív a gyomor-szerveknél, légzés- és hólyagbántalmaknál. — A krondorfi tekintélyes orvosainak vegyelmzése szerint minőségileg első rangot foglal el az ausztr. alkalikus savanyuvizek közt.

Kutvállalat Krondorfbán Karlsbad mellett.

Raktár Zomborban; Weidinger S. és Zs. és Falcione Gusztáv urak ker. skedéseiben.

Minden ásványvízkereskedésben és restaurációban készletben van.

Kapható Muzsik és Particsnál Zomborban.

Budapesti kiállítási **SORSJEGYEK** á 1 ft.

SORSJEGY 10 ft. 4000 nyeremény

Főnyeremény 100.000 ft.

mely 1% levonással, azaz **99.000 ft. készpénzben**

azonnal ki is vehetőlik.

Az 1885-iki budapesti országos kiállítás **sorsjáték-kezelősege**

Budapest, Andrássy-ut 43.

Sorsjegyek kaphat k ezen lap kiadóh vatalában.

A dupla 00-ás liszt ára kilonként 20 kr.

A czeplédi
gőzmalom-részvénytársaság
főraktára Zomborban.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudására hozni, hogy a helyb. Sztjokovics féle házban volt

lisztfőraktárunkat

20—3

a Sztanmirovits-féle házba (főuteza) tettük át. Hogy lisztjének minősége mennyivel mulja felül az összes Magyarország vidéki malom produktumait, elégséges a „Pester Lloyd”-nak egy megjelölt közleményére utalni, mely az orsz. kiállítás alkalmával iratott s melyet szöszierint itt közlünk:

„A mi vidéki malomnak szintén igen jeleset mutattak föl s nem szenved semmi kétség, hogy azok teljesen versenyképeseknek bizonyítottak. A vidéki malom közöl fölemlítjük a czeplédi gőzmalom-részvénytársaságot, mely nemcsak hogy lisztet kiállított, hanem gyártmányuk kiváló tulajdonságait is demonstrálta. A malom kizárólag tiszta luzát dolgoz föl és eleri az expónát rendkívüli vékony, csaknem aliatsoz vízteszta által produktumának finomságát és jószágát. A malom a tiszai buza kitünő értéket gyártmánya által újra meg erősíté s magának ezen irányban érdemeket szerzett. A czeplédi gőzmalom különben már előbb kiállítottok, legutóbb Berlinben nagy sikert aratott. A társulat 190.000 frinyi tökével rendelkezik 3000 részvényet 80 frt, melyekért az utóbbi években a dividenda 5 és 35 frt között variált.

A dupla 00-ás liszt ára kilonként 18 kr.

A berlini 1884-iki sáreemény-kiállításon elsőrendű oklevelet nyert.